

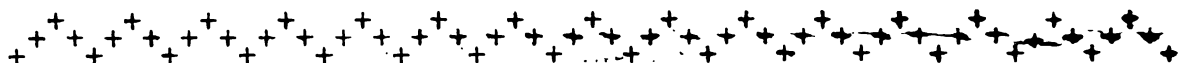
УКРАЇНКА



Видає жіноча організація табору.

Ганновер, 1946 р.

Ч. 2 -3.



СПІВЕЦЬ ЖІНОЧОЇ ДОЛІ

Сто тридцять два роки тому (9. березня 1814) в с. Кирилівці на Київщині, в бідній хатині селянина-кріпака Григорія Шевченка народився хлопчик Тарас. Серед неволі, тьми, тьми і праці проходять дитячі роки майбутнього поета – пророка українського народу.

„У тій хатині, у раю, я бачив пекло. Там неволя, робота тяжкая, ніколи і помолитись не дають” – розказує пізніше поет про своє дитинство. Замучена тяжкою роботою на панщині та зльдами, ще молодого умирає Тарасова мати. Батько одружився вдруге, і малий Тарасик знає багато лиха від лихої мачухи. Через два роки помер на панщині і батько поета. Зоставшись круглою сиротою, Тарасик іде тинятись по світу, шукаючи собі вчителя-малювача, бо мав великий хист і бажання вчитись малювати, і, на-решті, пан забирає його в двір і примушує собі служити. Тут живеться Тарасові, як і іншим кріпакам, дуже тяжко, довелось і різок на стайні покоштувати... Разом з панською челяддю Тарас потрапляє до Петербургу. Тут він випадково знайомиться з українським художником Сошенком, через нього знайомиться з поетом Жуковським, з художником Брюловим та з іншими. Ці краді люди того часу зацікавилися талановитим юнаком, викупили його з неволі і допомогли йому здобути освіту. Скинувши ярмо кріпацтва, Шевченко з запалом учиться в Академії малярства і багато працює, здобуваючи собі загальну освіту. Е цей час починається його поетична діяльність, 1840 року виходить перша збірка його поезій „Кобзар” і на рік пізніше поема „Гайдамаки”. Ці перші твори визначають Шевченка, як великого національного поета України, співця поневоленого українського народу. 1844 року, закінчивши Академію, Шевченко повертається до рідного краю, де люди стогнуть в кріпацьких кайданах. Народне лихо боляче вражає серце поета, і він гнівно картає ворогів України, які мучать її синів, і кличе народ до нещадної боротьби за визволення.

Особливо гостро вражає чутливе серце великого Кобзаря доля найбільше пригнобленої частини українського народу – доля української жінки-кріпачки, бо вона несе подвійний хрест страждання: вона страждає за себе і за своїх близьких. Ще дитиною бачив поет страждання своєї любної матері, що її „ще молодим у могилу нужда та праця уложила”, та любимої сестри, яку змучила й зарані постаріла тяжка праця. І великий поет назавжди зберігає у своєму серці образ страдалниці-матері і в своїх творах оспівує жінок-українок, які вражають нас високою чистотою і красою своєї душі.

Дівчину, героїню Шевченкових творів не можна спокусити

багатством, вона кохає того, кого вибери серце, і кохає вірно, самовіддано, як кохає багата татарівна Оксана бідного сироту попишача Ярему ("Гайдамаки"). А красуня Ярина з поеми "Невільник" понад 5 років чекає на повернення з війська свого нареченого Степана, відмовляючи усім сватам. Нарешті Степан повертається, але ... сліпим... та Ярина кохає його ще більше, одружується з ним і своїм коханням створює йому щасливе життя. Центральну місце серед жіночих образів Шевченкових творів займає величавий, глибоко зворушливий образ жінки-матері.

"У наших раї на землі
Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим" -

Так змальовує поет щастя матері, яка ходить "гордіше самої цариці", якій здається, що все село дивилося тільки на її дитину. Але мати, - героїня Шевченкових творів, - кріпачка, поневолена істота, і тому не може довго втішатися материнським щастям... Материнство несе їй великі страждання. Вона не може доглянути і нагодувати дитину, бо мусить усі свої сили віддавати на панську роботу, і "опухла дитина від голоду мре, а мати пшеницю на панщині жне".

Та цього не досить... виростає дитина, син або дочка та не на втіху, а на люте горе матері... Гарна дочка паде в око паничеві, якомусь з панських посіпак і... "покриткою шкандибає попід тином" на сором собі і батькам...

А сина єдину надію старої матері-вдови, купуть у кайдани і везуть на далеку Московщину, служити й загинути у війську. І залишається нещасна мати однісінька в холодній хаті, плаче гірко, виглядаючи свого коханого синочка, а іноді й божеволіє з горя.

"... І цеглину муштру, то лає,
то годує, як дитину,
і сином називає".

І нарешті помирає десь під тином, не діждавшись любові дитини. (Поема "Сова"). Не менш зворушливі образи подано в поемі "Наймичка", "Відьма", "Мар'яна" та в інш. Всіх їх характеризує висока, свята материнська любов і всі вони терплять великі страждання бо живуть на поневоленій Україні.

Але героїні Шевченка не завжди коряться своїй лихій долі... Вони вміють і помститися своїм лютим ворогам, як Марина та її мати, що підпалили вночі панський будинок, в якому й погоріли всі пани всі пани. Так відплатила Марина панському управителю-німцю за те, що він віддав її молодого ще чоловіка в москалі, а її забрав до себе. Перебуваючи на чужині, засланий в далекі Оренбурзькі степи поет міре про рідний край, тужить за рідними. Тяжке життя на засланні підриває його здоров'я, і 1857 року він повертається з заслання хворим. Його мрія - одружитися і дожити віку на рідній Україні, серед близьких людей не здійснилася. Тяжка хвороба звела поета в могилу 1861 року 10. березня.

Український народ шанує його пам'ять, вивчає його твори і вчиться з них боротися за кращу долю своєї Батьківщини. Українські жінки шанують і люблять твори великого національного поета, знаходячи в них відображення своїх найкращих, най-

святіших почуттів. Шевченкові героїні близькі й зрозумілі нам, бо й ми переживаємо їх радощі, а ще більше їх горе...

А тому і творець цих чудових жіночих образів, співець жіночої долі - Тарас Григорович Шевченко - вічно житиме в серцях українських жінок.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

25.2.1871-1.8.1913 року.

"Від часу Шевченківського "Поховайте та вставайте", Україна не чула такого сильного, гарячого поетичного слова, як із уст цієї слабосилої хворої дівчини" - так оцінює творчість Лесі Українки великий український поет, учений і громадський діяч Іван Франко. І дійсно, твори Лесі Українки визначаються своєю художньою красою, протекнутою широкою любов'ю до рідного краю та палким заклик до боротьби за його визволення. Високий художній та ідейний рівень її творчості ставить Лесю Українку поруч з такими велитами нашої поезії, як Т. Шевченко та І. Франко.

Справжнє ім'я та дівоче прізвище Лесі Українки - Лариса Косач. Народилася вона 25.2. 1871 р. в м. Звягелі (Новгород - Волинську) на Волині, в сім'ї урядовця. Виховання та освіту одержала дома, під керівництвом своєї матері, відомої української письменниці Олени Пчілки.

Надзвичайно здібна й талановита дівчина вперто працює над своєю освітою всупереч тяжкій хворобі, що з 11-12 років отрокує її життя. Страшна хвороба (туберкульоз кости) вкорінюється все більше і приносить з собою нелюдські страждання. Але Леся Українка змалку виявляє велику силу духа, вона переборює страшні страждання, вперто й наполягливо вчиться і здобуває собі гарну освіту. Досить згадати, що крім української, російської та польської мов, вона досконало володіла французькою, англійською, італійською та німецькою мовами. Одного разу, з молодих уже років, Л. Українка бере активну участь в громадському та політичному житті України, віддаючи всі свої сили, свій видатний талант на боротьбу за національне та соціальне визволення України.

Ще дитиною, з дванадцяти років, починає Л. Українка писати свої поетичні твори. В двадцять років вона видає першу збірку своїх поезій "На крилах пісень".

В своїх чудових поезіях Леся Українка змальовує яскраві картини поневолення "темної ночі", яка всіх "скрила під чорні широкі крила", коли "все спить, як в могилі", і одночасно гаряче вітає початок національного відродження українського народу, закликаючи його до впертої праці на користь Рідного Краю.

-Бставай, хто живий, в кого думка повстала,
Година для праці настала!
Не бійся досвітньої мли,
Досвітній огонь засвіти,
Коли ще зоря не заграє".

Тяжко хвора, змагаючись за своє життя, славетна поетка ні на хвилину не складає зброї, гартує цю "ясну зброю" - палке поетичне слово, будить поснулих, кличе до боротьби, намагається викликати палку ненависть до гнобителів.

"О, може б не було життя ~~таке нещасне,~~

Коли б вогонь ненависти не гас!" - ~~вигукє вона в одно-~~
му з своїх віршів. З великою скорботою говорить Лєся про тяж-
ку долю свого народу: "Ми навіть власної не маєм хати", і далі:
"Народ наш, мов дитя сліпєє зроду,
Ніколи світа сонця не видав,
За ворогів іде в огонь і в воду
Катам своїх поводитирів віддав".

Але вона не лише боліє над безсиллям і поневоленням ук-
раїнського народу, вона гаряче закликає до визвольної бороть-
би:

"Нехай же ми раби, невільники продажні,
Без сорому, без чести, хай же так,
А хто ж були ті вояки одважні,
Що їх зібрав під прапор свій Спартак?"

Цими словами поетка закликає український народ насліду-
вати приклад рабів у стародавньому Римі, які під прапором раба-
гладіатора Спартак змагалися за своє визволення.

Ні фізичні, ні моральні страждання не могли зламати силь-
ного духу поетки-борця. В своїх численних поезіях силою яскра-
вих художніх образів вона будить національне почуття україн-
ського народу, гартує його свідомість, веде до бою за кращу
долю України.

Але жахлива хвороба не спала і дедалі завдавала все біль-
ші страждання великій поетці. За порадою лікарів мусить вона
місяці і роки жити далеко від рідного краю, в Єгипті, Італії,
на Кавказі; та й там вона мріє лише про Україну, живе й тво-
рить для неї:

"І все таки до тебе думка лине,
Мій занепащений, нещасний краю,
Як я тебе згадаю,
У грудях серце з туги, з жалю гине",

говорить вона в одному з віршів, написаних на чужині. І тяжка
хвороба нарешті перемогла... 1.8.1913 р. не стало нашої ве-
ликої поетки... Вона померла в розквіті свого творчого талан-
ту, на 42 році свого життя, яке вона повністю віддала боротьбі
за кращу долю свого краю.

Лєсі Українки не стало, але залишилася її творча спадщи-
на. Кожне слово її надхнених творів промовляє до нас і відзи-
вається в наших серцях. Особливо живо відчуваємо ми всю велич
і красу поетичного слова Лєсі, перебуваючи тепер на чужині,
далеко від рідного, коханого краю. Повні незламної віри в кра-
ще майбутнє, її чудові поезії знаходять у нас живий відгук.
Бо ми теж хочемо "крізь сльози сміятись", ми теж хочемо "без
надії таки сподіватись" і вірити, що й для нас ще настане "ве-
села весня". І разом з нею ми теж можемо сказати:

"Берімось краще до роботи,
Змагаймось за нове життя!"

Схилено ж голови перед її світлою героїчною постаттю. Хай
її мужнє життя національного поета-борця буде для кожного з
нас зразком мужності, героїзму, упертої наполегливості в робо-
ті на користь нашого Рідного Краю.

НА ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНІ.

Колись нашу рідну хату
Темрява вкривала,
А чужа, сусідська хата
Світлами сіяла.

Багатіла чужа хата,
Лиха там не знали, -
Туди й наші українці
Дари доношали.

Та минав Ти, наш Кобзарю,
Чужії пороги,

Орав свою вбогу ниву,
Рідні перелог.

Гомоніла твоя кобза
Гучною струною,
В кожному серці відбивалась
Чистою луною.

Спочиваєш Ти, наш батьку,
Тихо в домовині,
Та збудила Твоя пісня
Думки на Україні.

Хай же промінь Твоїх думок
Поміж нами сяє, -
"Вогню іскри великого"
Повік не згасає!

Щоб між нами не вгасало
Проміння величне,
Ти "поставив на сторожі"
Слово Твоє вічне.

Ми, як Ти, минати будем
Чужії пороги,
Орать будем ниви,
Рідні перелог.

Л е с я У к р а ї н к а:

С И М В О Л М И Р У І Є Д Н А Н Н Я.

Одна з клітин Об'єднаних Народів звернулася до всіх жінок світу з закликом допомогти у праці над побудовою миру.

Заклик цей свідчить не лише про важливу роль жінки в житті народів але разом із тим є визнанням жертвенної праці жінок в часі війни.

Офіційно харитативна, опікунча праця жінок сконцентрувалася головню у Червоному хресті. Це є загально відома річ. Тут слід згадати про ту н е з н а н у ж і н к у, що, наражаючись на страшну небезпеку, пробіралась за кільчасті драти до перших боввих ліній і несла сердечний усміх бадьорости та милосердя раненим і занепалим на душі. Не хто інший, а саме жінка, пані Елеонора Рузвельт, перша піднесла голос в обороні мільйонів політичних емігрантів, тієї найбільш упослідженої верстви повоєнного світу. Саме ця пляхотна жінка нагадала демократичному світові, що видача політичних емігрантів, чи, скажемо, всіх, хто не хоче повертатися на рідну землю через те, що не мириться з

політичним режимом, який панував до війни чи запанував нині, суперечило б не тільки засадам Демократії, а й елементарним принципам людяности. Тож і нині ніхто інший, як саме жінка, принесла людям, що почали були вже зневірятися в перемозі Справедливості той самий усміх бадьорості, яким вона підтримувала ще недавно ранених на фронті.

Не забуваймо, що в цю історичну хвилю боротьби за всесвітній мир і щастя людини очі всього світу звертаються до жінки - символу миру й єднання.

В січні ц.р. в Лондоні померла видатна англійська 73-х річна жінка п. Елеонора Ретсбон.

Світ втратив широкого захисника всіх знедолених. Все своє життя ця жінка присвятила обороні прав нещасних людей. Похо- дить вона зі старої ланкаширської родини. Вже предки її широко відомі своїми традиціями в доброчинності та участі в громадському житті. Батько її брав участь в заснуванні університету в Ліверпулі і довгі роки був депутатом парламенту.

З молодих літ покійна стає на захист працюючих. Вона була перша жінка - член міської ради Ліверпуля від 1909 до 1934 р. Всім відома її участь в заснуванні факультету соціальних наук при ліверпульському університеті, де вона працювала як доцент і належала до Ради університету. З 1929 р. її обирають, як представницю університетів, до парламенту.

Довгі роки вона невтомно бореться, добиваючись реформ в умовах праці робітників, допомоги вдовам і сиротам. Однак вся її діяльність - не була спокійною філантропією. Завжди з великим темпераментом в промовах, в друкованих роботах вона оборунає свої ідеї. Всі, кого доля скривдила, знаходили у неї співчуття й допомогу. Політичні полонені, біженці та вигнанці з усіх країн, старі, хворі, жінки, діти, все переслідувані люди всіх національностей - знаходили в її особі захист. Влучно називали її навіть "європейське сумління". Недоля жінок цілого світу особливо її турбувала. Так, напр. вона вивчає тяжкі умови життя жінок в Індії, на місці та пише про це книжку.

До останніх днів свого життя боролася вона за здійснення своїх мрій. Майже завжди вона добивалася успіхів. Її тріумфом було прийняття законопроекту, внесеного нею, про додаткову допомогу родині на дітей, з другої дитини починаючи, що має видаватися щотижня не батькові, а матері. Вже хвора, у візочку переживала вона у парламенті це сповнення її давньої мети.

І вже навіть два дні після її смерті з'явилася стаття за її підписом з гарячим закликком всіх на допомогу голодуючій Європі.

Раптова смерть перервала це видатне і героїчне життя. Страдники і пригнічені цілого світу втратили свого невтомного захисника в той мент, коли це їм найбільш потрібно.

Вся світова громадськість віддає останню шану небіжці.

Ми теж схилиємо голови з пошаною та сумом!

Л.З.

о. С е м е н.

ВЕЛИЧНЕ ПІСЛАННИЦТВО МАТЕРІ.

1. Г і д н і с т ь М а т е р і.

Слово "мама" велике і святе слово! Слово мама – це перше слово на устах малої дитини в колисці й останнє слово старого на смертній постелі.

При згадці про маму серце наше м'якне, з очей сльози виступають. Мама – це щось таке величне, святе, шановане, поважане, а рівночасно ніжне, миле, солодке, любе, що й тяжко словами висказати, годі те описати.

Життя людині дає з благословення Божого мати. Таким чином бути матір'ю значить бути помічницею самого Бога у чудодійному ділі сотворення та співробітницею у Його великому ділі у держання світу. Тому гідність матері є частиною Божої гідності. Не диво, що у всіх часах у всіх народів шановано матір все і всюди дуже високо. Навіть у деяких поганських старовинних народів пишалась мати великою пошаною.

Ще й до нині заховалися в Афінах частини старогрецької святині "ерехтейон", яка помітна власне тим, що не стовпи держать дах святині, а постаті жінок, т. зв. "каріятіди".

Тим способом хотіли старовинні греки зазначити, що жінка-мати є творцем-носієм найбільших цінностей для Бога та народу.

Ще більшої пошани дізнає мати у християнському світі.

А це головню тому, що Син Божий, Ісус Христос, вибирає собі матір'ю жінку-людину та її, повну любови та чеснот, поставив усім матерям, як зразок до наслідування.

Пречиста Марія-Вірменська Божа Мати своє Дитятко до серця пригортала, перед проклятим Іродом у лісі ховала, у далекий Єгипет утікала. І там, як Мати-Скитальниця, на чужині між ворожими людьми тяжко на хліб заробляла, Ісуса годувала. Тяжке горе переносила, щоби тільки Дитя – цей найдорожчий скарб охоронити, зберегти, виховати, щоб опісля на святу службу Народові віддати. І коли Христос, як Месія-Учитель між народом ходив, навчав, чуда творив, а народ Його своїм царем називав, квіти під ноги сипав, килимами дорогу стелив "Осанна, осанна Сину Давидовому" кричав – тоді Мати Марія в укритті проживала, слави ані похвали не бажала, навіть не признавалась, що вона Мати Царя Месії. Але коли на Ісуса замість корони терновий вінець укладали із тяжким хрестом на Голгосту проводили, тоді лише Марія наче зі землі виринає, дорогу Йому заступає, своїм Сином Його називає. Коли на Голгості всі Ісуса страхом ради покидають, від Нього відрікаються, утікають, ховаються, то Мати під хрестом осталась та тяжкий біль і журбу в своєму серці перенесла як героїка.

Оце взірцем було і має зостатись вічно для жінки-матері. Цей взір ушляхотнює материнство до найвищих меж та самопосвяти.

В серце християнської матері вложив Господь стільки любови, стільки духа посвяти та пожертви за дитини, що це робить її просто героїкою – особливо всюди там, де йде про рятування здоров'я чи життя дитини.

Та чи в силі зчислити тут ті сльози, що їх мати так часто проливає при постелі недужої дитини, чи ті невиспані ночі, чи ті труди й невігоди, повні героїського самозречення?

А скільки тих матерей життя своє дало для рятування дітей своїх!

От один із тисячних прикладів: в гірській околиці Північної Італії захопила сніговиця в дорозі одну матір з двома не-літніми дітьми. Стративши дорогу, блукала вона до вечера. А вже чері, коли діти, здавалось, ось-ось позамерзають зі студені, по-клалась мати до землі, розіпняла свою одежу та пригорнула дітей до свого теплого тіла й люблячого серця, щоб їх таким чином ро-зігріти. І вранці знайшли люди матір з дітьми. Діти не позамер-зали, найшли при своїй люблячій матінці настільки тепла й захис-ту, що це їх охоронило від студеної смерті. А мати замерзла!..

Високу пошану супроти матері зберіг з діда-прадіда у сво-йому серці й наш український нарід. У своїх приповідках, піснях і думках висказує та виспівує він велику відданість та похвалу тих безіменних тружениць, що наче: "чайка-небога вивела діток своїх при битій дорозі..."

"У кого мати рідненька - у того сорочка біленька й голів-ка гладенька" - мовить наш народ.

"Й тільки в світі пранди, що рідная мати..."

Любов матері до своїх дітей виспівує наш народ у піснях, де мати з туги за сином перекидається у ластівку, вона зозулею прилітає до своєї одруженої дочки, - вона тільки й думає про неї й долю її відгадує:

"Вийшла стара мати в Дунай воду брати,
Стала своїй доні квітку пізнавати,
Ой чи ти лежада, чи ти хоруцала,
Що твоя квіточка в Дунаю зів'яла".

А як не стане матері між живими, тоді смуток і горе заляга-ють серце дитини:

"Намалюю матір
Матір іспом'яну,
Назад обернуся
Сльозами заллюся".

Пошана матері - це запорука budouчого щастя - долі дитини.

"Син, що матір поважає
Ніде марно не пропадає,
Його матчина молитва з дна моря виймає,
Від смертного гріха душу викупляє".

А, не дай Боже, проклін матері:

"Хуртовину на морі знімає,
Човен грішного сина розбиває..."

(Далі буде).

РОБОТА БЛОКОВИХ КОМІТЕТІВ.

В кінці лютого цього року в кожному блоці обрано Блокові Жіночі Комітети. Комітет складається з таких осіб: голови, заступника голови і секретаря та двох кандидатів.

Головним завданням цих Комітетів має бути найбільша опіка жінками, дітьми, старими людьми, інвалідами, хворими і т.д. Щодня о 3. годині голова такого Комітету має години прийому у міс-Кляр за таким розкладом: У понеділок 1. та 2. блоки, у вівторок 3. та 4., у середу 5, 6 та 11. блоки, у четвер 7. та 8. блоки, у п'ятницю 9 та 10. блоки. На час своїх годин прийому, голова бло-кового Комітету мусить мати відповідні заяви від членів свого блоку, записати усі важливі прохання, що впливатимуть від

даного блоку і тоді у свої години прийому буде полагоджувати із в бюро УНРРА. Отже Жіночому Комітетаві кожного блоку треба добре знати своїх членів, їхні потреби й старатись полагоджувати їх. Треба знати всіх вагітних жінок і піклуватись, щоб вони вчасно одержали належне їм на дітей, організувати допомогу, чи дати пораду молодій матері і т.д.

Для самотних юнаків та старих людей обов'язком є допомогти їм організувати латання білизни.

Треба не забувати також і дітей як з боку матеріальної опіки, так і з боку виховання.

Тепер кожен блок має кімнату розваги і там жінки, у згоді з комендантом блоку, можуть організувати спільне читання книжок: Письменні прочитають малописьменним, для дітей можна організувати читання казок у певні дні й години на тижні. Треба виявити дітей, що не ходять до школи, дізнатись причини й добитись щоб усі діти ходили до школи.

Для малописьменних жінок можна організувати навчання, хоч тричі на тиждень як і організувати навчання чужих мов: англійської, французької, німецької чи еспанської. Треба виявити здібних дівчат і хлопців та допомогти їм вступити у відповідні руртки, студії чи майстерні. Треба придбати бібліотеку, дещо купити, дещо зібрати у своєму блоці. Необхідно організувати лекції для молодих матерей, для жінок взагалі на теми, як літературні, так і медичні.

Крім того, Жіночі Комітети кожного блоку повинні поставити якнайкраще санітарну роботу в блоці, щоб чергові жінки виконували свої обов'язки якнайкраще.

Само життя висуне цілий ряд питань в кожному Блоковому Комітетові й їх треба буде налагоджувати. Правління жіночої організації буде завжди допомагати Блоковим Комітетам розгорнути у себе роботу, як порадую так і безпосередньою працею. Для зв'язку з Блоковими Комітетами Правління влаштуватиме щотижня або раз на два тижні поширені збори Правління разом з членами Блокових Комітетів і гуртом обговорювати спільну справу.

Станьмо ж до праці й допомоги своїм же людям, організуймо спільними силами взаємодопомогу тут на чужину!

ШЕВЧЕНКОВІ ДНІ В ТАБОРІ.

В дні пам'яті Т.Г.Шевченка в нашому таборі відбулося кілька урочистих вечорів, присвячених Великому Поетові. Жінки нашого табору прикрасили сцену, де стояв портрет Т.Г.Шевченка українськими килимами, плахтами та рушниками. Дістали багато зелених дерев і квітів та уквітчали портрет. Через те, що зала табору не може вмістити усіх таборян, святкова комісія ухвалила перевести свята з 7. по 11. березня включно. Жінки мали також свій день для вшанування Т.Г.Шевченка. Силами самих жінок були організовані декламації, співи й зачитано реферат про життя й творчість поета. Кілька жінок продекламували вірші поета й заспівали пісні, Т.Г.Шевченка. Але найкращим номером програму були дитячі п'єски з дитинства Поета, які показали жінкам наші діти. Цей розділ програму дуже сподобався жінкам й вони прийняли його дуже тепло. Треба широко відмітити, що діти таки майстерно грали.

Народня школа також вшанувала пам'ять нашого поета. Діти декламували вірші Шевченка, співали пісень на слова Поета й ставили невеличкі п'єски з дитячих років Тараса.

Для учнів гімназії, шоферських курсів та інших наш улюблений ансамбль художньо виконав свою програму, так як і на 2-х вечорах для таборян. Добре й майстерно виконані пісні й інсценізації нашого ансамблю тепер, як і завжди підняли наш настрій для дальшої праці. Бо після їхніх пісень скоріше забудеш те, що є у тебе важкого. Ми, жінки, особливо пишаємось і тішимося з пісень нашої артистки-жінки п.М. Грасо, яка так майстерно співала й грала у ці дні.

=====
До редакції жіночого журналу табору ім. Лисенка.

Прохаю через Ваш журнал висловити мою щирю подяку жіночій організації табору та особисто п.п. Сербіненко, Матвіїши - ній Софії та проф. д-рові Плющеві В. за піклування та допомогу хворим українцям і білорусам, що лікуються в лікарні Гайде Гаус.

Вибуваючи з лікарні по закінченні лікування, я лишаю в собі самі найприємніші почуття вдячності жіночій організації українок табору та бажаю їй успіхів в корисній для українців громадській праці. Щастя Вам Боже!

11.3.1946 р.

Ганновер.

Василь Фреук.

П.С. При цьому посилаю 50 марок, які прошу прийняти від мене на розбудову Вашого журналу, себто на пресовий фонд.

=====
Щ О В А Р И Т И

К и д а н е т і с т о (б а р а н ч и к и)

Потрібну кількість мук перемішати з довільною кількістю яєчного порошку (3-4 ложки), посолити до смаку і добре вимішати

Замісити в мисці ложкою так рідко як густа сметана. Місити ложкою доти, аж покажуться в тісті повітряні бульки. Тоді кидати в окріп чайною ложечкою невеличкі подовгасті куснички.

Коли вони сплинуть і закиплять, варити 5 хвилин. Зварені помастити маслом з тертими сухарцями. Подавати гарячі.

=====

